

Referanser: KM 06/18, KR 04/17, KR 09/20, KR 67/18, KR 22/20

Arkivsak: 19/03868-16

Støtte til nomineringsgrupper som har medlemmer i Kirkemøtet

Sammendrag

Oslo bispedømmeråd har fremmet forslag til Kirkemøtet om at det skal utredes til Kirkemøtet en ordning med økonomisk støtte til nomineringsgrupper som har medlemmer i Kirkemøtet. Ved kirkevalget i 2019 ble det gitt intensjonsstøtte og listestøtte til de registrerte nomineringsgruppene, jf. regler 16. april 2018 valg av menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet (kirkevalgreglene) § 6-5.

Bispedømmerådet kan i henhold til Kirkemøtets forretningsorden melde saker til Kirkemøtet, jf. § 2-1. Kirkerådet avgjør hvilke saker som skal fremmes og settes på sakslisten. Kirkerådet skal redegjøre for saker som er meldt til behandling, men som ikke er satt opp på sakslisten, jf. § 2-3. Kirkemøtet godkjenner selv sakslisten.

Saken redegjør for tidligere behandling av spørsmålet om økonomisk støtte til nomineringsgrupper, ulike sammenlignbare støtteordninger og vurdering av mulige løsninger for økonomisk støtte.

Saken ble først fremmet til Kirkerådets møte 30.-31. januar 2020 og behandlet andre gang i Kirkerådets møte 26.03.2020. Kirkerådets flertall vedtok å anbefale Kirkemøtet å innføre en støtteordning for registrerte nomineringsgrupper. Et forslag om å ikke innføre en støtteordning i inneværende kirkemøteperiode falt med to stemmer.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å treffe følgende vedtak:

Det innføres en årlig støtteordning for registrerte nomineringsgrupper som har medlemmer innvalgt i Kirkemøtet og leke medlemmer i Kirkemøtet valgt inn fra Nominasjonskomiteens liste.

Formålet med støtten er å sette registrerte nomineringsgrupper og leke medlemmer i Kirkemøtet valgt inn fra Nominasjonskomiteens liste i stand til å drive kirkepolitisk arbeid og gjøre medlemmene av Kirkemøtet i stand til å utøve sine verv. Støtten bygger videre på forutsetningen om at det bør være de registrerte nomineringsgruppene som har hovedansvaret for å opplyse velgerne om de ulike alternativene som stiller lister ved kirkevalget.

Støtteordningen utformes slik at 1/4 av støtten gis som en grunnstøtte som gjøres uavhengig av resultatet ved siste kirkevalg. 3/4 av støtten gis som støtte basert på antall innvalgte medlemmer i Kirkemøtet. De registrerte nomineringsgruppene som har medlemmer i Kirkemøtet, Bønnelista og Åpen folkekirke, får utregnet årlig støtte med basis i denne fordelingsnøkkelen. Medlemmer i Kirkemøtet som er innvalgt fra Nominasjonskomiteens liste må så langt det er mulig likebehandles med nomineringsgruppene. Som utgangspunkt skal medlemmene fra Nominasjonskomiteens liste derfor kunne få stilt til disposisjon en individuell sum og så få refundert utlegg opp til denne summen (alternativ A i saksframlegget). De enkelte medlemmer innvalgt fra Nominasjonskomiteens liste kan selv gi beskjed til Kirkerådet dersom de ønsker støtten utbetalt til en enhet med organisasjonsnummer (alternativ C i saksframlegget).

Årlig ramme for støtteordningen settes til kr 2.000.000.

Ordningen med intensjonsstøtte og listestøtte knyttet til valgår opprettholdes. Dette vil også sikre eventuelt nye grupperinger muligheter til å stille lister ved kirkevalget.

Vilkårene i kirkevalgreglene § 6-5 fjerde ledd bokstav d og e gjelder også for denne støtten så langt det passer.

Saksorientering

Oslo bispedømmeråd har fremmet forslag til Kirkemøtet om at det skal utredes til Kirkemøtet en ordning med økonomisk støtte til nomineringsgrupper som har medlemmer i Kirkemøtet.

Bispedømmerådet kan i henhold til Kirkemøtets forretningsorden melde saker til Kirkemøtet, jf. § 2-1. Kirkerådet avgjør hvilke saker som skal fremmes og settes på sakslisten. Kirkerådet skal redegjøre for saker som er meldt til behandling, men som ikke er satt opp på sakslisten, jf. § 2-3. Kirkemøtet godkjenner selv sakslisten.

Bakgrunn

Spørsmålet om økonomisk støtte til nomineringsgrupper har vært oppe flere ganger før. Ved kirkevalget i 2015 var det ikke en sentral tilskuddsordning som ga støtte til grupper som fremmet lister eller andre aktører, men valgrådene i seks bispedømmer utbetalte totalt kr 250 000 til henholdsvis Nominasjonskomiteens liste¹ og Åpen folkekirkes liste. Kirkerådet vedtok 19. mars 2015 å be om å få tilbake en utredning

¹ Nominasjonskomiteens liste – Mangfoldig folkekirke i Borg og Hamar.

om eventuell tilskuddsordning på bakgrunn av evalueringen av Kirkevalget 2015, i forkant av budsjettprosessene før Kirkevalget 2019. Kirkerådets høringsnotat av 27. mars 2017 inneholdt derfor en kort utredning som presenterte tilskuddsordningene ved valg av kommunestyre, fylkesting og Stortinget, samt ordningen i Svenska kyrkan. Noe av dette er gjengitt her.

Ved valg til kommunestyre, fylkesting og Stortinget er det etablert ulike typer tilskuddsordninger. Den ordningen som er mest relevant for spørsmålet om økonomisk støtte til nomineringsgrupper i valgperioden er tilskuddsordningen for politiske partier som er regulert gjennom lov 17. juni 2005 nr. 102 om visse forhold vedrørende de politiske partiene (partiloven). Politiske partier kan søke departementet om statlig støtte til partiets organisasjon på nasjonalt nivå. Støtten ytes som stemmestøtte og grunnstøtte. Stemmestøtte gis som et likt kronebeløp per stemme oppnådd ved siste stortingsvalg. Grunnstøtte gis som et likt kronebeløp til alle partier som ved siste stortingsvalg mottok minst 2,5 prosent av stemmene på landsbasis, eller som fikk innvalgt minst én representant i Stortinget. Av den samlede støtten fordeles 9/10 som stemmestøtte og 1/10 som grunnstøtte.

I tillegg til partistøtten er det relevant å se på støtten til partigrupper på Stortinget. Formålet med denne støtten er at partigruppene på Stortinget «skal kunne drive sin virksomhet slik at stortingsrepresentantene kan utøve sitt stortingsverv» (Retningslinjer for bruk av tilskudd til partigruppene § 1, jf. Innst. 421 S (2012–2013²)). Tilskuddet beregnes ut fra et grunntilskudd og et tilskudd per representant. Retningslinjene for stortingsstøtten inneholder bestemmelser om representanter som endrer partitilhørighet i løpet av perioden.

Representanter som trer ut av sin stortingsgruppe og blir uavhengige, mottar 50 prosent av det til enhver tid gjeldende representantbaserte tilskuddet. Representanter som går over fra én gruppe til en annen, tar med seg 50 prosent av det representantbaserte tilskuddet. Tilskuddet til den stortingsgruppen de har trådt ut av reduseres med 100 prosent av det representantbaserte tilskuddet (Retningslinjer for bruk av tilskudd til partigruppene § 4 tredje ledd).

Representanter som trer ut av sin stortingsgruppe og blir uavhengige må registrere seg som enkeltpersonforetak for å kunne få utbetalt støtten³.

Svenska kyrkan gir støtte til nomineringsgruppene ut fra antallet innvalgte mandater de enkelte nomineringsgrupper har i Kyrkomötet. Formålet med støtten er der at nomineringsgruppene skal kunne arbeide med synlighet og informasjon og gi representantene den kunnskapen de trenger. Beløpet gis både i valgår og i årene mellom valg, men varierer fra år til år. Støtten i de fire årene av perioden er fordelt så gruppene får omtrent 20% i hvert av de to første årene og 30% i de to siste årene. I 2020 (som er år tre i perioden) er beløpet i overkant av kr 31 000 kroner per mandat, eller ca. 8 millioner kroner. Tilskuddsordningen er ikke regelfestet, men budsjettstyrt. Mandatstøtten betales bare ut til nomineringsgrupper, og ikke til enkeltrepresentanter. Det gjøres heller ikke endringer i støtten dersom en representant forlater gruppen.

² Se mer informasjon her: <https://www.stortinget.no/no/Stortinget-og-demokratiet/Organene/Partigruppene/Arsregnskap-for-stortingsgruppene/Bruk-av-tilskudd-til-partigruppene/>

³ <https://www.aftenposten.no/norge/i/BRwPkv/ulf-leirstein-skal-sitte-paa-stortinget-i-to-aar-til-uten-parti-saa-mye-kan-enmannsgruppen-hans-faa-i-stoette>

I høringen som ble gjennomført i 2018 var det bred oppslutning om å etablere en tilskuddsordning for nomineringsgrupper både blant menighetsråd, kirkelige fellesråd, biskoper, bispedømmeråd og andre høringsinstanser. Enkelte høringsinstanser understreket at det er viktig at tilskuddsordningen ikke går på bekostning av tilskudd til lokale organer. Åpen folkekirke pekte også på at det vil «være naturlig om sammenslutninger som får valgt inn medlemmer i bispedømmeråd og Kirkemøtet, får en årlig støtte per rådsmedlem» i tillegg til støtten i valgåret.

Støtteordninger ved kirkevalget i 2019

Paragraf § 6-5 i kirkevalgreglene gir regler om støtte til nomineringsgrupper i forkant av valg. Støtten gis som intensjonsstøtte og listestøtte. Intensjonsstøtten har som formål å sette registrerte nomineringsgrupper i stand til å stille lister i valget til bispedømmeråd og Kirkemøtet. Listestøtten har som formål å sette registrerte nomineringsgrupper i stand til å informere velgerne om sine standpunkt i aktuelle kirkelige spørsmål. For å kunne få støtte må nomineringsgruppene være registrert hos Kirkerådet. Tildeling av listestøtte er basert på hvor mange bispedømmer nomineringsgruppen stiller liste i. Det er noen krav til økonomisk rapportering fra nomineringsgruppene, blant annet må de oppgi bidrag de har mottatt fra andre.

Ved valget i 2019 var det to registrerte nomineringsgrupper, Bønnelista og Åpen folkekirke. Begge fikk intensjonsstøtte og listestøtte. Bønnelista fikk listestøtte for de ni bispedømmene der de stilte liste. Åpen folkekirke stilte liste i alle bispedømmer og fikk listestøtte ut fra det. Intensjonsstøtten var 20 000 kr per bispedømme nomineringsgruppen planla å stille liste i. Listestøtten var 100 000 kr per bispedømme nomineringsgruppen stilte liste i. I tillegg kunne grupper som stilte liste i minst seks bispedømmer få et nasjonalt tilskudd på 100 000 kr.

Nominasjonskomiteens liste skal få midler stilt til disposisjon på lik linje med registrerte nomineringsgrupper, jf. kirkevalgreglene § 6-5 (5). I 2019 ble dette løst ved at kandidater på Nominasjonskomiteens liste kunne levere regning for faktiske utlegg til bispedømmerådene. Kirkerådet la til grunn at støttesummen til Nominasjonskomiteens liste i utgangspunktet måtte fordeles på hver enkelt kandidat, men at kandidatene kunne bli enige om å bruke pengene til felles tiltak. Det kom en del reaksjoner på denne ordningen.

Intensjonsstøtte	
Bønnelista	220 000
Åpen folkekirke	220 000
Listestøtte	
Bønnelista	1 000 000
Åpen folkekirke	1 200 000
Nominasjonskomiteens liste	1 200 000
Sum støtte 2019	3 840 000

Forslag fra Oslo bispedømmeråd

Oslo bispedømmeråd vedtok på sitt møte 9.12.2019 i OBDR sak 100/19: «Oslo bispedømmeråd melder inn sak om at det utredes til Kirkemøtet 2020 forslag om at det innføres en støtteordning for nomineringsgrupper som har innvalgte medlemmer

i Kirkemøtet. Ordningen må så langt det er mulig utformes slik at medlemmer innvalgt på nominasjonskomitéenes lister likebehandles med øvrige nomineringsgrupper.»

Oslo bispedømmeråd peker på at det er behov for at det «etableres en støtteordning, for å muliggjøre oppfølging av en listes valgte medlemmer av bispedømmeråd, Kirkeråd og Kirkemøte, i tillegg til strategisk arbeid for å sikre demokrati og forankring overfor velgerne.» Formålet skal altså være å gi «medlemmene og grupperingene mulighet til å drive kirkepolitisk arbeid og politikkutvikling».

Dette arbeidet er enormt arbeidskrevende, og noe en ikke kan forvente at de valgte medlemmene i sin helhet skal sørge for selv. I tillegg kommer helt nødvendig politikkutvikling og behov for å skape debatt og meningsbrytning. Det vil derfor være naturlig om sammenslutninger som får valgt inn medlemmer i bispedømmeråd og Kirkemøtet, får en årlig støtte per rådsmedlem. Det vil være en viktig investering i kirkedemokratiet og utviklingen av Den norske kirke. (OBDR sak 100/19)

Oslo bispedømmeråd foreslår en ordning der nomineringsgrupper som har innvalgte medlemmer i Kirkemøtet får en årlig støtte per innvalgte medlem.

Vurdering

Forslaget fra Oslo bispedømmeråd gjelder nomineringsgrupper som har innvalgte medlemmer i Kirkemøtet, samt leke medlemmer i Kirkemøtet som er valgt fra Nominasjonskomitéens liste. Det legges til grunn at det vil være fornuftig på nåværende tidspunkt å holde seg til denne avgrensingen.

Det vil være et prioriteringsspørsmål om man skal bruke midler på denne typen støtteordning. Dersom støtteordningen blir omfattende, vil det gå på bekostning av andre formål i tilrettelegging og gjennomføring av kirkevalget. Et argument mot å innføre en støtteordning for nomineringsgrupper er at det kirkelige demokratiet fortsatt er under utvikling. Det er ikke gitt hvilken retning denne utviklingen vil ta, og innføring av en støtteordning vil kunne være normerende for denne utviklingen. Det kan tilsi at man bør avvente avklaringer om veien videre før man innfører en ny støtteordning. På den annen side vil en tilskuddsordning kunne legge til rette for et levende demokrati i Den norske kirke. Dersom en tilskuddsordning hjelper nomineringsgrupper og medlemmer i Kirkemøtet med å gjøre sine standpunkt kjente og bidra til den kirkepolitiske debatten, vil det være lettere for velgerne å foreta et bevisst valg om hvem det er de gir sin støtte til ved at valgalternativene klargjøres.

I Kirkerådets behandling av saken i mars ble det fremmet et alternativt forslag til vedtak som fikk to stemmer og dermed falt:

Kirkerådet anbefaler ikke at det innføres en ordning med støtte til nomineringsgrupper i inneværende kirkemøteperiode. Spørsmålet bør vurderes på nytt for eventuell innføring for neste kirkemøteperiode.

Kirkerådets flertall (12 stemmer) anbefaler at det innføres en støtteordning i tråd med forslag til vedtak i denne saken.

Det foreslås en ramme på to millioner kroner i året til støtteordningen. Midlene til en tilskuddsordning foreslås tatt fra det særskilte kirkevalgtilskuddet. Dersom det

vedtas en tilskuddsordning, vil man måtte ta høyde for at det er budsjettmessig dekning.

Det arbeides for tiden med utredning av ulike kirkevalg-tiltak som kan få økonomiske konsekvenser (se fremdriftsplan i tabell 2). Dette gjelder blant annet digitalisering.

Tabell 2: Fremdriftsplan for arbeid med kirkevalg frem mot 2023	
2020	
Juni	Kirkerådsmøte – evaluering av kirkevalget 2019
September	Kirkerådsmøte – sak om prinsipielle spørsmål som må avklares før kirkevalget i 2023
Høst	Eventuell høring om prinsipielle spørsmål
2021	
Januar	Kirkerådsmøte – KM-sak om prinsipielle spørsmål
April	Kirkemøtet – behandling av prinsippsak
September	Kirkerådsmøte – sak om regelverk
Høst	Høring om regelverk
2022	
Januar	Kirkerådsmøte – KM-sak om regelverk
April	Kirkemøtet – behandling av regelverk
2023	Gjennomføring av kirkevalg

Tabell 3: REGNSKAP FOR KIRKEVALGET 2019	
Tilskudd lokalt	39 600 000
Kommunikasjonstjenester	9 100 000
Valgmodul - IT-tjenester	4 200 000
Trykk og distribusjon av valgkort	19 200 000
Samisk kirkelig valgmøte	600 000
Tilskudd bispedømmerådene	7 750 000
Nasjonal tilrettelegging	5 750 000
Totalt	86 200 000

Den enkleste løsningen vil være at den nye støtteordningen erstatter intensjonsstøtte og listestøtte for de gruppene som allerede er representert i Kirkemøtet. Disse gruppene vil da få en løpende støtte og de vil kunne planlegge hele perioden og vite hvor mye penger de vil få hvert år. Det vil også forenkle tilskuddshåndteringen i Kirkerådet at det bare er ett tilskudd til disse gruppene. Hvis en vedtar en støtteordning som erstatter dagens intensjonsstøtte og listestøtte vil en kunne lage en ordning med tilskudd til eventuelle nye grupperinger i valgåret som blir håndtert separat. Siden kirkedemokratiet fremdeles er ganske nytt bør en legge opp til en ordning der nye grupperinger også kan få støtte til å stille til valg.

Et vedtak om en slik ordning kan uformes på følgende måte:

Den nye ordningen med støtte til nomineringsgrupper som har medlemmer i Kirkemøtet kommer i stedet for dagens ordning med intensjonsstøtte og listestøtte etter kirkevalgreglene i § 6-5. Det lages en ny ordning med

oppstartsstøtte for nye grupperinger. Dette vil sikre eventuelt nye grupperinger muligheter til å stille lister ved kirkevalget.

Hvis man vedtar at den nye støtteordningen kommer i tillegg til ordningen med intensjonsstøtte og listestøtte vil det bety at de eksisterende gruppene får en støtte som går over alle de fire årene i valgperioden og så i tillegg får to andre støtte-sommer (intensjonsstøtte og listestøtte) i forbindelse med valget. Det kan gjøre at gapet mellom de gruppene som allerede er representert i Kirkemøtet og eventuelle nye grupper blir svært stort og dette vil være konkurransevridende.

Eventuelle nye grupperinger som stiller liste i 2023 vil også måtte få listestøtte som setter dem i stand til å informere velgerne om sine standpunkt i aktuelle kirkelige spørsmål. Dette vil være nødvendig for å sikre at støtteordningen ikke blir konkurransevridende. Fordi det ikke går an å forutse hvor mange nye grupperinger som eventuelt vil stille liste neste gang, blir dette en usikker faktor i budsjetteringen frem mot neste kirkevalg. Denne støtten bør tilsvare det de eksisterende grupperingene får i valgåret for å sikre likebehandling. Det foreslås at Kirkerådet utarbeider en støtteordning for eventuelle nye grupperinger.

I lys av behandlingen av denne saken i Kirkerådet legges det frem et forslag der ordningen med intensjonsstøtte og listestøtte opprettholdes.

Forslag til vedtak:

«Ordningen med intensjonsstøtte og listestøtte knyttet til valgår opprettholdes. Dette vil også sikre eventuelt nye grupperinger muligheter til å stille lister ved kirkevalget.»

Dersom man vedtar at tilskuddsordningen kommer i stedet for intensjonsstøtte og listestøtte, etter kirkevalgreglene § 6-5 for eksisterende grupper, må det senere gjøres endringer i denne paragrafen. Det kan man ikke gjøre innenfor rammene av denne saken, fordi det krever en grundigere prosess og en høring. Det vil komme noen endringer i kirkevalgreglene før neste valg, og eventuelle endringer i § 6-5 vil bli tatt opp i sammenheng med dette.

Formålet med støtten

Forslaget fra Oslo bispedømmeråd er en støtteordning som både skal muliggjøre oppfølging av en listes valgte medlemmer av bispedømmeråd, Kirkeråd og Kirkemøte og også legge til rette for strategisk arbeid for å sikre demokrati og forankring overfor velgerne. Dette tilsvarer formålet for mandatstøtten i Svenska kyrkan, og er en kombinasjon av det som gis i det offentlige som partistøtte og stortingsstøtte. Det er behov for en kombinert støtte som både kan brukes direkte inn mot arbeidet i Kirkemøtet, men også mer strategisk og langsiktig. Forslag til vedtak på dette punktet blir derfor: «Formålet med støtten er å sette registrerte nomineringsgrupper og leke medlemmer i Kirkemøtet valgt inn fra Nominasjonskomiteens liste i stand til å drive kirkepolitisk arbeid og gjøre medlemmene av Kirkemøtet i stand til å utøve sine verv.»

Beregning av støtte

Det er ulike måter å beregne støtte til nomineringsgrupper på. Det enkleste er å ta utgangspunkt i det hver gruppering fikk i støtte i 2019 eller en fast ramme per år og fordele dette over fire år. En annen måte å beregne på er å ta utgangspunkt i partistøttens system med grunnstøtte og stemmestøtte (eller mandatstøtte), og lage

en fordelingsnøkkel ut fra det. En kan også se for seg en ren mandatstøtte som tilsvarer stortingsstøtten.

Et viktig prinsipp fra Demokratifinansieringsutvalget, som utredet endringer i partiloven, var at støtteordningen skulle søke å sikre partiene likeverdige vilkår i konkurransen om stemmer, uten å bidra til ubegrunnet konkurransevidning (NOU 2004: 25). I den kirkelige konteksten er demokratiet dessuten fortsatt i utvikling. Dette tilsier at man på nåværende tidspunkt bør være forsiktig med støtteordninger som favoriserer de som sitter ved makten, for eksempel gjennom å gi stemmestøtte, da det kan bidra til en konkurransevidning. Partilovens inndeling i grunnstøtte og stemmestøtte vil dessuten innebære en mer komplisert tilskuddsforvaltning som vil kreve større saksbehandling enn om støtten ikke kobles til mottatte stemmer. Det anbefales derfor ikke å legge partilovens støtteordning til grunn.

Den svenske ordningen med mandatstøtte favoriserer også de som allerede sitter med mandater i Kirkemøtet. Dersom en ønsker å legge til rette for et åpent og levende kirkelig demokrati hvor ulike aktører kan slippe til, vil en slik ordning i liten grad stimulere til dette. Det kan delvis motvirkes ved at en lager en ordning for økonomisk støtte til nye grupperinger i forkant av neste valg. En ordning for fordeling av støtte som ikke tar utgangspunkt i valgresultatet i 2019 vil også være mindre konkurransevidende enn en støtteordning som gir mest til dem som fikk flest stemmer i 2019.

Selv om det er viktig å motvirke konkurransevidning kan det argumenteres for at velgernes stemmer bør ha noe å si for hvor mye støtte de ulike grupperingene får. Fordi en del av formålet med støtten er å gjøre medlemmer i Kirkemøtet i stand til å utøve sine verv, er det også naturlig at de gruppene som har flere medlemmer i Kirkemøtet får mer støtte.

Forslag til vedtak:

«Støtteordningen utformes slik at 1/4 av støtten gis som en grunnstøtte som gjøres uavhengig av resultatet ved siste kirkevalg. 3/4 av støtten gis som støtte basert på antall innvalgte medlemmer i Kirkemøtet. De registrerte nomineringsgruppene som har medlemmer i Kirkemøtet, Bønnelista og Åpen folkekirke, får utregnet årlig støtte med basis i denne fordelingsnøkkelen.»

Hvor mye dette vil utgjøre per gruppering per år er beregnet i tabell 5.

Uavhengig av hvordan man fordeler støtten på de ulike grupperingene kan man velge å enten utbetale en like stor sum hvert år, eller å bruke den svenske modellen med å utbetale 20% i hvert av de to første årene og 30% i hvert av de to siste årene. For å gjøre ordningen så enkel som mulig foreslås det å dele støtten likt hvert år.

Årlig sum til fordeling	2 000 000		
Grunnstøtte	500 000	25 %	
Mandatstøtte	1 500 000	75 %	
Mandatstøtte per mandat	19 481		
Mandatstøtte og grunnstøtte per mandat	25 974		
	Bønnelista	Nominasjonskomiteens liste	Åpen folkekirke

2020	341 991	731 602	926 407
2021	341 991	731 602	926 407
2022	341 991	731 602	926 407
2023	341 991	731 602	926 407
SUM	1 367 965	2 926 407	3 705 628

Tabell 5: Alternativ II – Fordeling etter svensk modell med 20% i år 1 og 2, 30% i år 3 og 4

Årlig sum til fordeling	2 000 000		
Grunnstøtte	500 000	25 %	
Mandatstøtte	1 500 000	75 %	
Mandatstøtte per mandat	19 481		
Mandatstøtte og grunnstøtte per mandat	25 974		
	Bønnelista	Nominasjonskomiteens liste	Åpen folkekirke
2020	273 593	585 281	741 126
2021	273 593	585 281	741 126
2022	410 390	877 922	1 111 688
2023	410 390	877 922	1 111 688
SUM	1 367 965	2 926 407	3 705 628

Dersom forslaget om at støtten baseres på hvor mange mandater gruppen har i Kirkemøtet blir vedtatt, foreslås det å følge den svenske ordningen og ikke innføre et system for at støtte følger medlemmer som eventuelt endrer gruppetilhørighet i løpet av perioden. Dette for å holde ordningen så enkel som mulig. Et annet argument for å ikke lage en ordning der støtten følger medlemmet er at det bør være det velgerne har stemt på som avgjør hvor støtten går.

Utbetaling til medlemmer i Kirkemøtet som er innvalgt fra Nominasjonskomiteens liste

Medlemmer i Kirkemøtet som er innvalgt fra Nominasjonskomiteens liste må så langt det er mulig likebehandles med nomineringsgruppene. Det er likevel noen utfordringer i håndteringen av dette. Det er tre alternative løsninger her:

- A. Medlemmene fra Nominasjonskomiteens liste kan få stilt til disposisjon en individuell sum og så få refundert utlegg opp til denne summen. Dette vil tilsvare ordningen som var for listestøtten i forkant av kirkevalget.
- B. Individuell støtte utbetales som honorar. Det betyr at det vil måtte skattes av støtten.
- C. Støtten utbetales til en eller flere enheter med organisasjonsnummer. Dette kan være enkeltpersonforetak eller sammenslutninger av flere medlemmer.

Det foreslås at alternativ A blir grunnordningen, men at de enkelte medlemmer innvalgt fra Nominasjonskomiteens liste selv kan gi beskjed til Kirkerådet dersom de ønsker støtten utbetalt til en enhet med organisasjonsnummer (alternativ C). Det vil være en stor forenkling i håndteringen av støtten dersom den kan utbetales etter alternativ C og ikke alternativ A. Erfaringen med støtte til Nominasjonskomiteens liste i forbindelse med valget i 2019 var at det fungerte dårlig å håndtere støtte som i alternativ A. Det var vanskelig å holde oversikt over hvor mye som var utbetalt felles og til den enkelte, og vanskelig å få en samlet rapport på hva som var brukt.

Søknad, rapportering og vilkår for støtte

Kirkemøtet vedtok i 2018 å fastsette at tildeling av intensjonsstøtte og listestøtte måtte følge noen vilkår, jf. kirkevalgreglene § 6-5 fjerde ledd. Det antas at Kirkemøtet også vil legge det samme til grunn for denne støtten, og det foreslås derfor å ta inn et punkt om dette i forslag til vedtak. Det betyr blant annet at det skal rapporteres på bidragsytere som gir støtte til grupperingen over en angitt sum.

Bestemmelsen om rapportering på bidragsytere er hentet fra partiloven. Hensikten med en slik bestemmelse om bidragsytere i partiloven er å sikre en åpenhet i finansieringen av partienes virksomhet, sikre partienes autonomi, motvirke korrupsjon og sørge for at partiene ikke skal kunne dikteres av private interesser. Dette er hensyn som også ble lagt vekt på i regelverket rundt kirkelige nomineringsgrupper, da Kirkemøtet behandlet kirkevalgreglene i 2018. Det legges til grunn at dette også bør gjelde for denne støtteordningen.

Det forutsettes at søknadene behandles administrativt på bakgrunn av de kriterier som er fastsatt og de budsjettmidler som er stilt til disposisjon. Som ansvarlig for økonomistyringen og økonomiforvaltningen til Den norske kirke, vil det være nødvendig for Kirkerådet å føre kontroll og oppfølging med de som mottar støtte. Kirkevalgreglene § 6-5 (4) bokstav e sikrer at Kirkerådet har de nødvendige virkemidlene for å kunne ivareta en slik kontroll. Det vil måtte sendes en økonomisk rapport årlig. Etter at fireårsperioden er over vil det være naturlig å vurdere om midlene er brukt opp eller om noe eventuelt skal kreves tilbakebetalt.

Økonomiske/administrative konsekvenser

Støtten til kirkevalget over statsbudsjettet er fra 2020 delt opp i årlige tildelinger som settes av i Kirkerådets balanse. Det betyr at tilskuddet til nomineringsgrupper tas av denne støtten.

Håndtering av tilskudd og rapportering vil kreve noen administrative ressurser i Kirkerådet. Det at støtten skal utbetales hvert år i valgperioden forutsetter en kapasitet til å håndtere kirkevalgspørsmål i hele valgperioden, og ikke bare i perioden rett før valget. Hvis en vedtar en ordning der medlemmer i Kirkemøtet valgt fra Nominasjonskomiteens liste skal sende utleggsregninger vil dette kreve administrative ressurser. Dersom det vedtas en ordning der de eksisterende gruppene får støtte vil det også måtte lages en ordning for nye grupperinger ved valget i 2023. Fordi det ikke går an å forutse hvor mange nye grupperinger som eventuelt vil stille liste neste gang, blir dette en usikker faktor i budsjetteringen frem mot neste kirkevalg.